

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/94/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200427
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:7022200427.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: B. C. Q., U. XX.XX.XXXX, R. L.T. XXX/XX, E. D., zastúpený JUDr. Lenkou Molčanovou, LL.M., advokátkou so sídlom Hlavná 10, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej zo dňa 31.05.2022, číslo: XXX XXX XXXX X, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach z 12. apríla 2024, č. k. KE-9Sa/14/2022-55, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-9Sa/14/2022-55 zo dňa 12. apríla 2024 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“) rozsudkom zo dňa 12. apríla 2024, č. k. KE-9Sa/14/2022-55 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) a e) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) pre nesprávne právne posúdenie veci a z dôvodu, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci zrušil rozhodnutie žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.05.2022 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.09.2016. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal nárok na úplnú náhradu trov konania.

2. Žalovaná rozhodujúc podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 677/2006 Z. z. (ďalej aj „zákon č. 461/2003 Z. z.“) vo veci odvolania proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 07.09.2016, číslo: XXX XXX XXXX X, vydala rozhodnutie podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorým odvolanie účastníka konania podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 07.09.2016, číslo: XXX XXX XXXX X, vo veci odňatia starobného dôchodku zamietla v celom rozsahu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie.

3. Správny súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal najmä v intenciách § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 písm. d), § 169c ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), ďalej podľa § 67 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a v režime stanovenom SSP dospel k záveru o dôvodnosti podanej správnej žaloby.

4. Správny súd zistil, že žalobca dosiahol dôchodkový vek 55 rokov dňa 11.06.2001. O starobný dôchodok žalobca požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie Bratislava dňa 18.06.2008, starobný dôchodok žiadal priznať od 11.06.2008. O uvedenej žiadosti o starobný dôchodok Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodla rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 04.07.2008, ktorým mu podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z. priznala starobný dôchodok od 11.06.2008. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že starobný dôchodok bol žalobcovi priznaný neprávom, tento bol podľa § 112 ods. 2 a ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov odňatý od

14.10.2016, t.j. po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už vyplatil. Vzhľadom na to, že Sociálna poisťovňa nebola príslušná rozhodnúť o nároku žalobcu na starobný dôchodok, žiadosť o priznanie starobného dôchodku zo dňa 18.06.2008 postúpila listom zo dňa 07.09.2016 príslušnému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 07.09.2016 žalobcovi odňala starobný dôchodok od 14.10.2016. Po zrušení prvého potvrdzujúceho rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej rozhodnutím kasačného súdu sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27.05.2020 generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím zo dňa 31.05.2022 prvostupňové rozhodnutie o odňatí starobného dôchodku potvrdil; o nedostatku svojej kompetencie vychádzal z judikátu R 41/2016, podľa ktorého „Aplikácia ustanovení § 132 a nasl. zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov nie je vylúčená pri nárokoch na starobný dôchodok policajtov, ktoré vznikli do 30. júna 2002 a policajt nebol k tomuto dňu nepretržite zamestnaný“.

5. Správny súd v bode 40 a 41 rozhodnutia mal pri rozhodovaní za to, že z judikatúrnej požiadavky nepretržitosti zamestnania ku dňu 30.06.2022 (pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. dňom 01.07.2002) pre danosť príslušnosti Sociálnej poisťovne na rozhodovanie o starobnom dôchodku bývalého policajta toho názoru, že je relevantná len v prípade vzniku nároku na starobný dôchodok pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z. pred 01.07.2002. Dôvodil tým, že vznik nároku žalobcu na starobný dôchodok vo veku 55 rokov pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z., ako ho ustálila žalovaná, nie je možné v okolnostiach danej veci považovať za preukázanú skutočnosť. Posúdenie času vzniku nároku na starobný dôchodok pred alebo po účinnosti zákona č. 328/002 Z. z., teda dosiahnutím veku 55 rokov (dňa 11.06.2001, t.j. pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z. pred 01.07.2022) alebo dosiahnutím veku 57 rokov (11.06.2003, t.j. po účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z.), je v zmysle § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. priamo závislé od toho, či žalobca dosiahol dobu zamestnania (služby) prvej kategórie funkcií v rozsahu aspoň 20-tich rokov. Dôkaz, o ktorý opiera žalovaná zistenie o dosiahnutí doby služby, t.j. I. kategórie funkcií v rozsahu najmenej 20 rokov - oznámenie ministerstva vnútra zo dňa 24.11.2013, sa nejaví ako dôkaz dostačujúci pre takéto zistenie, a to najmä vzhľadom na absenciu zisťovania profesijného zaradenia žalobcu. Požiadavka dôkladného zistenia skutočného stavu veci v tomto smere bola umocnená tým, že práve aj v nadväznosti na dôsledky vyplývajúce z obdobia služby v I. kategórii funkcií formulovala žalovaná dôvodnosť tak závažného zásahu do existujúceho stavu dlhoročného poberania starobného dôchodku, ako je jeho odňatie. V kontexte uvedeného sa správne súdu javila opodstatnená žalobná námietka, že v rozpore so závermi najvyššieho súdu v jeho zrušujúcom rozsudku zo dňa 27.05.2020 žalovaná nekonala a nevyzvala žalobcu na špecifikovanie jeho profesijného zaradenia.

6. Správny súd pre právne posúdenie nepretržitosti zamestnania k 30.06.2002 pre určenie kompetentného orgánu na rozhodovanie o starobnom dôchodku žalobcu v bode 45 uviedol, že samotná okolnosť, že žalobca bol v období od 11.06.2001 (kedy dosiahol vek 55 rokov a kedy mu podľa žalovanej vznikol nárok na starobný dôchodok) do 17.02.2002 evidovaný ako nezamestnaný bez poberania dávky v nezamestnanosti a uvedené obdobie v zmysle § 9 ods. 1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom od 01.01.2021 v spojení s § 8 ods. 1 a § 6 ods. 1,2 zákona č. 100/1988 Zb. nezakladá účasť na dôchodkovom poistení, neodôvodňuje nesplnenie kritéria nepretržitosti zamestnania ku dňu 30.06.2002 pre danosť kompetencie Sociálnej poisťovne na rozhodovanie o jeho starobnom dôchodku, a to vzhľadom k tomu, že žalobca bol následne počnúc od 18.02.2002 až do 10.06.2008 zamestnaný v pracovnom pomere, teda aj ku dňu 30.06.2002 a následne aj ku dňu 31.12.2003.

7. Záverom poznamenal, že Ministerstvo vnútra SR ako orgán podľa názoru žalovanej kompetentný na rozhodovanie o starobnom dôchodku žalobcu, pokračovanie v konaní o jemu žalovanou postúpených žiadostiach o priznanie a o zvýšenie starobného dôchodku, podmieňuje právoplatnosťou rozhodnutia žalovanej o odňatí tohto dôchodku a prevedení poistného zo strany žalovanej v zmysle § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z., zamýšľanú aplikáciu ktorého ustanovenia na posúdenie žiadosti žalobcu súčasne avizuje. Teda aplikácia pojednávajúceho o zvyšovaní starobných dôchodkov, na výplatu ktorých vznikol nárok pred 01.01.2004, čo zjavne nie je prípad žalobcu. Uvedený postup ministerstva podporuje názor žalobcu o tom, že sa ministerstvo nehlási bezvýhradne k svojej kompetencie, ktorá okolnosť len umocňuje závažnosť zásahu do práv žalobcu odňatím starobného dôchodku bez toho, že by ministerstvo ako orgán kompetentný podľa žalovanej, o jeho priznaní rozhodol. Pokiaľ žalobca dôvodil danosť kompetencie žalovanej na rozhodovanie o jeho starobnom dôchodku aj ustanoveniami článkov 15, 30 a 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných, pozostalostných dávkach správny súd konštatoval, že predmetný dohovor v označených častiach ani iných ustanoveniach nerieši kompetenčné otázky.

8. Správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. c) a e) SSP zrušil rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím.

9. Proti napadnutému rozsudku podala žalovaná (sťažovateľka) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.
10. Namietala, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 pís. g/ SSP).
11. Kasačnú sťažnosť odôvodnila tým, že žalobca požiadal o starobný dôchodok od 11.06.2008 žiadosťou spísanou dňa 18.06.2008 na pobočke Spišská Nová Ves. Na základe uvedenej žiadosti bol žalobcovi rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 04.07.2008 priznaný starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. od 11.06.2008. Dňa 07.09.2016 vydala Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutie, ktorým žalobcovi odňala starobný dôchodok podľa § 65, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z. od 14.10.2016. Dôvodom odňatia starobného dôchodku bola skutočnosť, že Sociálna poisťovňa, ústredie nebola príslušná rozhodnúť o nároku žalobcu na starobný dôchodok. Žiadosť o priznanie starobného dôchodku zo dňa 18.06.2008 bola zároveň postúpená listom zo dňa 07.09.2016 príslušnému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.05.2022 generálny riaditeľ žalovanej podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 07.09.2016, ktorým bol žalobcovi odňatý starobný dôchodok od 14.10.2016. Uvedeným rozhodnutím generálny riaditeľ žalovanej realizoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27.05.2020, ktorým bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sa/5/2017-52 zo dňa 22.06.2018 tak, že rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2016 bolo podľa § 191 ods. 1 písm. g/ SSP zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa právneho názoru NS SR vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí bolo, že žalovaná sa v skutočnosti nezaoberala podstatnou podmienkou určujúcou kompetenciu rozhodovania o starobnom dôchodku žalobcu, a to, či dobu nezamestnanosti bolo možné hodnotiť ako náhradnú dobu zamestnania v celosti. Taktiež súd poukazoval na skutočnosť, že nebolo presne špecifikované profesijné zaradenie pri výkone funkcie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zaviazal žalovanú riadne sa vysporiadať s kompetenčnou otázkou, a pokiaľ bude ustálená riadnym odôvodnením, potom bude ďalšou úlohou žalovanej vo veci znovu rozhodnúť, alebo postúpiť žiadosť o starobný dôchodok orgánu príslušnému na rozhodnutie. Žalovaná tak tvrdila, že v rozhodnutí č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.05.2022 sa generálny riaditeľ žalovanej vysporiadal so všetkými námietkami NS SR uvedenými v predmetnom rozsudku.
12. S právnym posúdením a odôvodnením rozhodnutia správneho súdu sa žalovaná nestotožnila. Mala za to, že skutkový stav, na základe ktorého bolo v danej veci rozhodnuté, bol dostatočne zistený a správne právne posúdený.
13. Vznik nároku žalobcu na starobný dôchodok dovŕšením 55 rokov veku je nesporne daná ustanovením § 132 zákona č. 100/1988 Zb. podľa ktorého vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií. S poukazom na § 143a zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 447/2002 Z. z. sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov do 30. júna 2022 používali ustanovenie § 10 až § 145 zákona č. 100/1988 Zb., preto bolo pri určení dôchodkového veku žalobcu aplikované ustanovenie § 132 zákona č. 100/1988 Zb.
14. Podľa potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-34377-19/2013-VZ zo dňa 25.11.2013 bola žalobcovi na určenie sumy výsluhového príspevku zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 01.09.1969 do 31.08.1970 v II. kategórii funkcií, doba služobného pomeru v Policajnom zbore od 01.08.1974 do 31.05.1978 v II. kategórii funkcií a doba služobného pomeru v Policajnom zbore od 01.06.1978 do 30.09.1999 v I. kategórii funkcií. Z uvedeného potvrdenia jednoznačne vyplýva súdom spochybnované profesijné zaradenie žalobcu. Sťažovateľka považuje predmetné oznámenie za nesporný dôkaz o profesijnom zaradení žalobcu, a preto nepovažovala za potrebné a ani účelné ďalej zisťovať, resp. preverovať skutočnosť jednoznačne preukázanú uvedeným oznámením. Rovnako aj z rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPC-34.377/5-S-99 zo dňa 05.11.1999 jednoznačne vyplýva, že žalobcovi bol podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d/ zákona č. 73/1998 Z. z. priznaný výsluhový príspevok od 01.10.1999, ako policajtovi, ktorý skončil služobný pomer uvoľnením. Sťažovateľka preto nemala dôvod spochybnovať uvedenú skutočnosť a vyzývať žalobcu na špecifikáciu svojho profesijného zaradenia. Okrem profesijného zaradenia žalobcu je potvrdením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-34377-19/2013-VZ zo dňa 25.11.2013 preukázané aj získanie 25 rokov zamestnania v služobnom pomere, z toho najmenej 20 rokov služby zaradenej do I. kategórie funkcií, preto žalobcovi vznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšením veku 55 rokov dňa 11.06.2001, t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z.

15. Sťažovateľka je tiež toho názoru, že správny súd vec nesprávne právne posúdil, keď vyslovil presvedčenie, že samotná skutočnosť, že žalobca bol v období od 11. júna 2001 (kedy dosiahol vek 55 rokov a kedy mu podľa žalovanej vznikol nárok na starobný dôchodok) do 17. februára 2003 evidovaný ako nezamestnaný bez poberania dávky v nezamestnanosti, nie je dôvodom pre nesplnenie kritéria nepretržitosti zamestnania k 30. júnu 2022 pre danosť kompetencie žalovanej na rozhodovanie o nároku žalobcu na starobný dôchodok. V tejto súvislosti poukázala na právny názor NS SR sp. zn. 4So/97/208 z 26.02.2009, podľa ktorého s účinnosťou od 01.01.2001 nemožno za náhradnú dobu považovať každú dobu nezamestnanosti, keďže podľa § 9 ods. 1 písm. d/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z. je náhradnou dobou len taká doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vypláca podpora v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu. V súlade s § 169c ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z. obdobie od 01.01.2001 do 17.02.2002 nemožno považovať za náhradnú dobu, nakoľko žalobcovi v tomto období nebola vyplácaná podpora v nezamestnanosti. Uvedené je obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v súvislosti s vysporiadaním sa s otázkou, či dobu nezamestnanosti je možné hodnotiť ako náhradnú dobu zamestnania v celosti, ku ktorej žalovanú zaviazal vyjadriť sa NS SR v rámci realizácie rozsudku sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27.05.2020. Sťažovateľka preto trvá na tom, že dostatočne zistila skutkový stav a vec správne právne posúdila, keď dospela k záveru, že žalobca po vzniku nároku na starobný dôchodok, t.j. od 11.06.2001, nebol nepretržite zamestnaný do 30.06.2002, a tak Sociálna poisťovňa, ústredie nebola kompetentná rozhodnúť o priznaní starobného dôchodku.

16. Nakoľko Sociálna poisťovňa, ústredie nebola kompetentná rozhodnúť o priznaní starobného dôchodku, no aj napriek tomu starobný dôchodok žalobcovi priznala, bolo nutné rozhodnúť o jeho odňatí, a uvedené následne potvrdiť rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.05.2022.

17. Na základe uvedeného sťažovateľka tvrdila, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

18. Sťažovateľka záverom poznamenala, že jej nemôže byť na ťarchu ani skutočnosť, že starobný dôchodok v minulosti žalobcovi priznala a žalobcovi vyplácala. V tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 112 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., podľa ktorého sa dávka odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

19. Záverom poukázala na list Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 27.02.2024, ktorý potvrdzuje postúpenie žiadosti žalobcu o starobný dôchodok spísanej v Sociálnej poisťovni, pobočka Spišská Nová Ves dňa 18.06.2008, ktorá bola príslušnému ministerstvu v súlade s judikátom R 55/2011 posúdená ako žiadosť o zvýšenie dávky podľa § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. V predmetnom liste Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podrobne uviedlo postup, aký zvolilo aj v prípade žalobcu, a ako bude postupovať pri výpočte výšky starobného dôchodku žalobcu. Ide o zaužívanú prax, pričom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky pristúpi k výpočtu výšky starobného dôchodku žalobcu až po prevedení poistného. Nakoľko žalovaná môže previesť poistné na účet odboru ministerstva až po právoplatnom skončení tohto súdneho konania, do toho času je uvedené konanie prerušené.

20. Sťažovateľka navrhla, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

21. Kasačná sťažnosť bola doručená žalobcovi dňa 21.06.2024 na vedomie.

22. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti považoval rozsudok správneho súdu za vecne a právne správny. Správny súd sa vysporiadal riadne so všetkými otázkami podstatnými pre vyhlásenie meritórneho rozhodnutia v danej veci.

23. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti opísal dôvody uvedené sťažovateľom v kasačnej sťažnosti. V súvislosti s preskúmaným rozhodnutím z 31.05.2022 na základe toho istého skutkového stavu, aký bol pri vydaní pôvodného rozhodnutia dňa 15.12.2016, vydal rozhodnutie bez toho, aby riadne a v súlade s princípom materiálnej pravdy šetril, napr. profesijné zaradenie žalobcu. V tejto súvislosti dôvodne poukázal na to, že „nové“ rozhodnutie zo dňa 31.05.2022 bolo vydané po viac ako osemnástich mesiacoch, a to bez toho, aby vo veci samej boli vykonané nejaké procesné postupy spojené so zisťovaním skutočného stavu veci na strane žalobcu, t.j. v danom prípade plynutie času nesmerovalo k naplneniu princípu materiálnej pravdy, ale k pokračovaniu znižovania životnej úrovne žalobcu. Podotkol, že aplikácia zákona o sociálnom poistení v administratívnej praxi žalovaného má byť v súlade s princípom dobrej verejnej správy zhrnutými v Odporúčaní rady Európy, pričom presadzovanie predmetných princípov v administratívnom konaní nezaistuje súkromná osoba, ale orgán verejnej správy, t.j. v danom prípade Sociálna poisťovňa.

24. Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti bolo žalovanej doručené dňa 17.07.2024.

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť bola podaná dôvodne.

26. Predmetom konania na kasačnom súde bol rozsudok správneho súdu, ktorým bola zamietnutá správna žaloba v sociálnej veci, ktorou žalobca žiadal preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovanej zo dňa 31.05.2022, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým bolo v celom rozsahu zamietnuté odvolanie a bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 07.09.2016, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým bol žalobcovi podľa § 65, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z. odňatý od 14.10.2016 starobný dôchodok. Uvedeným rozhodnutím generálny riaditeľ žalovanej realizoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9Sk/36/2018 zo dňa 27.05.2020, ktorým bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sa/5/2017-52 zo dňa 22.06.2018 tak, že rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2016 bolo podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP z dôvodu, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

27. Kasačný súd úvodom v prvom rade poukazuje na predmet konania, ktorým bola žiadosť žalobcu doručená Sociálnej poisťovni, ústredie o zvýšenie dôchodku priznaného od 11.06.2008 za dobu zamestnania/poistenia od 11.06.2008 do 30.04.2012. Dôchodok žiadal zvýšiť od 01.05.2012.

28. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu správneho súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správneho súdu, z ktorých dôvodov ich kasačný súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

29. Kasačný súd mal v danej veci preukázané, že žalobca sa od roku 2016 domáha preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí správnych orgánov vo veci odňatia starobného dôchodku od 14.10.2016. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v skoršom rozsudku sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27. mája 2020 bolo dôvodom zrušenia rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2016 jeho nesúlad so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal za to, že žalovaná 1/ sa v skutočnosti nezaoberala podstatnou podmienkou určujúcou kompetenciu rozhodovania o starobnom dôchodku žalobcu, a to, či dobu nezamestnanosti bolo možné hodnotiť ako náhradnú dobu zamestnania v celosti. Taktiež najvyšší súd poukazyval na skutočnosť, že 2/ nebolo presne špecifikované profesijné zaradenie žalobcu pri výkone funkcie.

30. Najvyšší správny súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaním im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu; ďalej mal za preukázateľne zistené, že rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. SPC-34.377/5-S-99 zo dňa 05.11.1999 bol žalobcovi po skončení služobného pomeru v policajnom zbore uvoľnením dňom 30.09.1999 priznaný podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d) zákona č. 73/1998 Zb. výsluhový príspevok od 01.10.1999 za dobu služby v trvaní 26 skončených rokov. Pre nárok na výsluhový príspevok bola žalobcovi zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 01.09.1969 do 31.08.1970 a služba v policajnom zbore od 01.08.1974 do 30.09.1999, v I. kategórii funkcií, v trvaní 26 rokov a 67 dní; od 01.10.1999 do 30.06.2000 bol evidovaný ako nezamestnaný; nepoberal podporu v nezamestnanosti. V ďalšom období od 18.02.2002 do 31.12.2003 bol zamestnaný u zamestnávateľa Slovenská správa ciest. Podľa osobného listu dôchodkového poistenia žalobca dosiahol doby dôchodkového poistenia pred služobným pomerom od 01.09.1969 do 31.08.1970 (bez obdobia od 10.03.1965 do 31.08.1965 a bez obdobia od 01.09.1969 do 31.08.1970) a následne po služobnom pomere od 01.10.1999 do 10.06.2008 (bez obdobia od 01.01.2001 do 17.02.2002), spolu doba v trvaní 20 rokov a 5 dní. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27. mája 2020 žalovanej vytýkal, že v preskúmaných rozhodnutiach nebolo presne špecifikované profesijné zaradenie žalobcu pri výkone funkcie. Toto je jedným z dôvodov, pre ktorý správny súd opäť zrušil rozhodnutia správnych orgánov. Kasačný súd sa s týmto dôvodom zrušenia preskúmaného rozhodnutia žalovanej spolu s prvostupňovým rozhodnutím nestotožnil dôvodiac tým, že doplnenie špecifikácie profesijného zaradenia žalobcu pri výkone jeho funkcie od 01.08.1974 do 30.09.1999 neovplyvní právne posúdenie rozhodnutia žalovanej o odňatí starobného dôchodku.

31. Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že žalobcovi vznikol nárok na starobný dôchodok od 11. júna 2001; sporné je posúdenie, či žalobca bol nepretržite zamestnaný do 30. júna 2002, kedy mala byť Sociálna poisťovňa kompetentná rozhodnúť o priznaní starobného dôchodku (žalovaná starobný

dôchodok rozhodnutím č. XXX XXXXXXXX zo dňa 04. júla 2008 priznala a žalobcovi vyplácala). Nie je sporné, že podľa potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-34377-18/2013-VZ zo dňa 16.08.2013, že žalobcovi bol od 01.10.1999 priznaný podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. výsluhový príspevok. Nakoľko žalobca získal najmenej 25 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšením 55 rokov od 11.06.2001, t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. Podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového príslušníkov Policajného zboru rozhoduje odbor sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

32. Prvým dôvodom, pre ktorý bolo zrušené skoršie rozhodnutie žalovaného Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 9Sk/36/2018 zo dňa 27. mája 2020 bolo „chýbajúce“ profesijné zaradenie žalobcu v služobnom pomere. Najvyšší súd Slovenskej republiky tak rozhodol napriek tomu, že z listín založených v administratívnom spise žalovanej bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že služobný pomer žalobcu bol ukončený z dôvodu uvoľnenia a tiež, že pre nárok na dávku výsluhového zabezpečenia bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 26 rokov a 67 dní. Doba služobného pomeru zaradená do I. a II. kategórie funkcií bola získaná od 01.09.1969 do 31.08.1970 v II. kategórii funkcií - druh činnosti základná vojenská služba; od 01.08.1974 do 31.05.1978 v II. kategórii funkcií - doba služobného pomeru v PZ a od 01.06.1978 do 30.09.1999 v I. kategórii funkcií - doba služobného pomeru v PZ. Od 01.07.2002 sa výsluhový príspevok menovaného podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. považuje za výsluhový dôchodok. Takéto potvrdenie bolo vydané aj žalobcovi na jeho žiadosť. Kasačný súd dospel k záveru, že ani presné špecifikovanie profesijného zaradenia žalobcu pri výkone funkcie nemá vplyv na rozhodnutie vo veci zvýšenia dôchodku priznaného od 11.06.2008 za dobu zamestnania/poistenia od 11.06.2008 do 30.04.2012.

33. Druhým dôvodom bolo posúdenie náhradnej doby v nezamestnanosti od 01.01.2001 do 17.02.2002, ktorá bezprostredne nadväzovala na skončenie služobného pomeru žalobcu v Policajnom zbore. Medzi účastníkmi konania ostalo sporné, či je obdobie vedenia v evidencii nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie, obdobím dôchodkového poistenia.

34. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. sa za obdobie dôchodkového poistenia považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Do zamestnania sa na dôchodkové účely započíta aj v období pred 1. januárom 2001 doba vedenia v evidencii nezamestnaných a v období od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003 doba vyplácania podpory v nezamestnanosti (§ 169c ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z.).

35. Podľa § 9 ods. 1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom od 01.01.2001, ak zamestnanie trvalo aspoň rok, započítavajú sa doňho tieto náhradné doby: doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vyplácala podpora v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu.

36. Podľa § 169c ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z. Doba nezamestnanosti získaná do 31. decembra 2000 sa hodnotí od 1. januára 2001 podľa predpisov platných v období, v ktorom táto doba bola získaná.

37. S účinnosťou od 1. januára 2001 nemožno za náhradnú dobu považovať každú dobu nezamestnanosti, keďže podľa § 9 ods. 1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 446/2000 Z. z. je náhradnou dobou len taká doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vyplácala podpora v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu. Pretože v období od 01. januára 2001 do 17.02.2002 nebola žalobcovi vyplácaná podpora v nezamestnanosti, uvedené obdobie nemožno považovať za náhradnú dobu ani za obdobie dôchodkového poistenia.

38. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší správny súd napadnutý rozsudok správneho súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. g) SSP zrušil a vec vrátil Správne mu súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

39. V ďalšom konaní bude povinnosťou príslušného správneho súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, vec prejednať v medziach podanej správnej žaloby, posúdi zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného v spojení s rozhodnutím a postupom prvostupňového správneho orgánu a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

40. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne správny súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.